

TADEUSZ J. ZIELIŃSKI

Rocznik Teologiczny
LXIII – z. 4/2021
s. 1473-1475

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Status prawny prawosławia we współczesnej Polsce” (8 grudnia 2021 r.)

**National Scientific Conference “The Legal Status
of Orthodoxy in Contemporary Poland”
(8th December 2021)**

W wyniku współpracy między Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Chrześcijańską Akademią Teologiczną w Warszawie dnia 8 grudnia 2021 r. została zorganizowana Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Status prawny prawosławia we współczesnej Polsce. W 30. rocznicę ustawowej regulacji położenia prawnego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego”. Spotkanie odbyło się w auli ChAT i mimo trwania czwartej fali pandemii COVID-19 zgromadziło stacjonarnie ponad 80 uczestników.

Konferencja podzielona została na trzy sesje merytoryczne, z których każda kończyła się otwartą dyskusją. Sesję inauguracyjną rozpoczął referat prof. dr. hab. Antoniego Mironowicza z Uniwersytetu w Białymstoku pt. „Położenie prawne prawosławia w I Rzeczypospolitej”. W ślad za nią przedstawiono dwie inne przekrojowe wypowiedzi w ujęciu historycznym: dr. Grzegorza Kuprianowicza z Podlaskiego Instytutu Naukowego pt. „Polityka państwa wobec Kościoła Prawosławnego i jego status prawny w II Rzeczypospolitej” oraz dr hab. Danuty Waniek, profesor Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, pt. „Położenie prawne Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz

jego uwarunkowania społeczno-polityczne w Polsce Ludowej”. Istotnym uzupełnieniem tych rozważań były wypowiedzi świadków relacjonowanych zdarzeń historycznych sprzed 30 lat: relacja czołowego inicjatora ustawowej regulacji, której poświęcono symposium, piosła Eugeniusza Czykwina, zatytułowana „Droga do ustawy z dnia 4 lipca o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego” oraz – przekazana na piśmie – refleksja o tamtych wydarzeniach autorstwa J.E. Ks. Metropolity prof. dr. hab. Sawy (Michała Hrycuniaka), zwierzchnika Kościoła prawosławnego w Polsce, który patronował sprawozdawanej konferencji.

Drugą sesję otworzył referat ks. dr. Jerzego Tofiluka, profesora Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie i zarazem rektora Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie, pt. „Prawosławna edukacja religijna we współczesnej Polsce”. Jako następny wystąpił J.M. ks. abp prof. dr. hab. Jerzy Pańkowski, rektor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, zwierzchnik Prawosławnej Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej, Prawosławny Ordynariusz Wojska Polskiego, przedstawiając wykład pt. „Prawosławne duszpasterstwo wojskowe i służb mundurowych trzydzieści lat po przyjęciu ustawy o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego”. W ślad za tym głos zabrał dr. hab. Paweł Borecki z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, którego wypowiedź dotyczyła materii zatytułowanej „Specyfika ustawowego statusu Kościoła Prawosławnego we współczesnej Polsce”.

Ostatnia część spotkania objęła trzy referaty. Ks. dr. Doroteusz Sawicki, nauczyciel akademicki ChAT, zaprezentował referat pt. „Działalność charytatywna w kontekście aktywności społecznie użytecznej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w III RP”; mec. dr. Włodzimierz Bendza mówił o problematyce zatytułowanej „Regulacja spraw majątkowych Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego po roku 1989”, zaś mgr Maksymilian Hau wspólnie z mgr Oliwią Rybczyńską reprezentujący Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego

przedstawili wypowiedź pt. „Aktualna sytuacja prawna staroobrzędowców w Polsce”.

Organizację konferencji z ramienia Uniwersytetu Warszawskiego koordynował dr hab. Paweł Borecki, zaś z ramienia ChAT prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński, którzy zajęli się także moderowaniem poszczególnych sesji. Podczas spotkania wyrażono nadzieję, że przedstawione na jego forum wypowiedzi przyjmą kształt artykułów naukowych zamieszczonych w jednym z wysokopunktowanych czasopism publikujących przyczynki z zakresu prawnej problematyki stosunków państwo-kościół w Polsce.

CHRZEŚCIJAŃSKA AKADEMIA TEOLOGICZNA
w WARSZAWIE

Rok LXIII

Zeszyt 4

ROCZNIK TEOLOGICZNY

WARSZAWA 2021

REDAGUJE KOLEGIUM

dr hab. Jakub Sławik, prof. ChAT – redaktor naczelny

dr hab. Jerzy Ostapczuk, prof. ChAT – zastępca redaktora naczelnego

prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński

dr hab. Borys Przedpełski, prof. ChAT

dr hab. Jerzy Sojka, prof. ChAT – sekretarz redakcji

MIĘDZYNARODOWA RADA NAUKOWA

JE metropolita prof. dr hab. Sawa (Michał Hrycuniak), ChAT

bp prof. dr hab. Wiktor Wysoczański, ChAT

abp prof. dr hab. Jerzy Pańkowski, ChAT

bp prof. ucz. dr hab. Marcin Hintz, ChAT

prof. dr hab. Atanolij Aleksiejew, Państwowy Uniwersytet w Petersburgu

prof. dr Marcello Garzaniti, Uniwersytet we Florencji

prof. dr hab. Michael Meyer-Blanck, Uniwersytet w Bonn

prof. dr hab. Antoni Mironowicz, Uniwersytet w Białymstoku

prof. dr hab. Wiesław Przyczyna, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

prof. dr hab. Eugeniusz Sakowicz, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

prof. dr hab. Tadeusz Stegner, Uniwersytet Gdański

prof. dr Urs von Arx, Uniwersytet w Bernie

prof. dr hab. Piotr Wilczek, Uniwersytet Warszawski

Redakcja językowa – Kalina Wojciechowska

Skład komputerowy – Jerzy Sojka

W związku z wprowadzaniem równoległej publikacji czasopisma w wersji papierowej i elektronicznej Redakcja „Rocznika Teologicznego” informuje, iż wersją pierwotną jest wersja papierowa.

BWHEBB, BWHEBL, BWTRANSH [Hebrew]; BWGRKL, BWGRKN, and BWGRKI [Greek]

PostScript® Type 1 and TrueType fonts Copyright ©1994-2013 BibleWorks, LLC.

All rights reserved. These Biblical Greek and Hebrew fonts are used with permission and are from BibleWorks (www.bibleworks.com)

ISSN 0239-2550

Wydano nakładem

Wydawnictwa Naukowego ChAT

ul. Broniewskiego 48, 01-771 Warszawa, tel. +48 22 635-68-55

Objętość ark. wyd.: 18,5. Nakład: 100 egz.

Druk: druk-24h.com.pl

ul. Zwycięstwa 10, 15-703 Białystok

SPIS TREŚCI

IN MEMORIAM

Prof. dr hab. Michał Pietrzak 1097

ARTYKUŁY

MAREK JERZY UGLORZ, *Praktyczna duchowość według autora 1. Listu św. Jana* 1099

RAFAL MARCIN LESZCZYŃSKI, *Logos w sporach trynitarnych pierwszej połowy IV wieku* 1143

DOROTEUSZ SAWICKI, *Św. Spirydon – Dekalog żywotem zapisany* 1173

KRZYSZTOF LEŚNIEWSKI, *Human Person as God's Creation in the Great Canon of St. Andrew of Crete* 1213

ANDRZEJ KUŹMA, *Zagadnienie postu w dokumencie Wielkiego Soboru Kościoła Prawosławnego, Kreta 2016* 1233

ADRIAN KORCZAGO, *Duszpasterski wymiar komunikacji interpersonalnej i dialogu kulturowo-religijnego na przykładzie działalności Society for Intercultural Pastoral Care and Counselling* 1251

МАРОШ ШИП, БОГУСЛАВ КУЗЫШИН, *Спиритуальный аспект ухода за пациентом в паллиативной помощи* 1309

PIOTR NOWAK, *Kształcenie pracowników kościelnych w seminariach ewangelikalnych w Polsce, powstałych i działających w latach 1945-1950* 1329

ARTUR ALEKSIEJUK, *Rozwój osobowości integralnej jako nadrzędny cel pedagogii historyzoficznej Iwana Kiriejewskiego (1806-1856)* 1345

ELŻBIETA ALEKSIEJUK, *Duchowość i wychowanie dziecka w refleksji pedagogicznej Wasilija Zienkowskiego* 1381

PAWEŁ BORECKI, *Specyfika ustawowej regulacji statusu Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Ujęcie porównawcze* 1401

OLEKSANDR BILASH, MARIYA MENDZHUL, *Religious holidays in the legislation of Ukraine* 1425

MATERIAŁY

ZBYSZKO MELOSİK, <i>Pasja i tożsamość naukowca: o władzy i wolności umysłu</i>	1441
--	------

KRONIKA

<i>Inauguracja roku akademickiego 2021/2022 (7 października 2021)</i> (JERZY BETLEJKO).....	1453
<i>Sesja naukowa ku czci śp. ks. prof. Witolda Benedyktowicza w 100. rocznicę jego urodzin (22 października 2021)</i> (ZBIGNIEW KAMIŃSKI).....	1455
<i>Konferencja naukowa „Oblicza Pentekostalizmu Jako Chrześcijańskiej Tradycji Mistycznej. Perspektywa Międzywyznaniowa i Religioznawcza” (26 listopada 2021)</i> (PIOTR NOWAK, ANDRZEJ MIGDA).....	1467
<i>Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Status prawny prawosławia we współczesnej Polsce” (8 grudnia 2021)</i> (TADEUSZ J. ZIELIŃSKI)	1473
Wykaz autorów	1476
Recenzenci „Rocznika Teologicznego” w roku 2021	1478

Contents

IN MEMORIAM

<i>Prof. Michał Pietrzak PhD habil</i>	1097
--	------

ARTICLES

MAREK JERZY UGLORZ, <i>Practical spirituality according to the author of the 1st Epistle of St. John</i>	1099
RAFAL MARCIN LESZCZYŃSKI, <i>The Logos in the trinitarian disputes of the first half of the 4th century</i>	1143
DOROTEUSZ SAWICKI, <i>St. Spyridon – the Decalogue written in life</i>	1173
KRZYSZTOF LEŚNIEWSKI, <i>Human Person as God's Creation in the Great Canon of St. Andrew of Crete</i>	1213
ANDRZEJ KUŹMA, <i>The issue of fasting in the document of the Great Council of the Orthodox Church, Crete 2016</i>	1233
ADRIAN KORCZAGO, <i>Pastoral dimension of interpersonal communication and cultural-religious dialogue on the example of the activity of the Society for Intercultural Pastoral Care and Counselling</i>	1251
MAROŠ ŠIP, BOHUSLAV KUZYŠIN, <i>Spirituality as an Aspect in the Care of a Patient in Palliative Care</i>	1309
PIOTR NOWAK, <i>Education of Church Workers in Evangelical Seminaries Founded and Operating in Poland from 1945 to 1950</i>	1329
ARTUR ALEKSIEJUK, <i>Integral Historiosophical and Humanistic Pedagogy of Ivan Vasilyevich Kireyevsky (1806-1856)</i>	1345
ELŻBIETA ALEKSIEJUK, <i>Spirituality and education of a child in the pedagogical reflection of Vasilij Vasilevich Zenkovskiy</i>	1381
PAWEŁ BORECKI, <i>The specificity of statutory regulation of status Polish Autocephalous Orthodox Church. Comparative approach</i>	1401
OLEKSANDR BILASH, MARIYA MENDZHUL, <i>Religious holidays in the legislation of Ukraine</i>	1425

MATERIALS

ZBYSZKO MELOSİK, <i>Passion and identity of a scientist: about power and freedom of the mind</i>	1441
--	------

CHRONICLE

<i>Inauguration of the academic year 2021/2022 (7th October 2021)</i> (JERZY BETLEJKO).....	1453
---	------

<i>Scientific session on the occasion of the 100th birthday jubilee of the late Rev. Witold Benedyktowicz (22th October 2021)</i> (ZBIGNIEW KAMIŃSKI).....	1455
---	------

<i>Scientific conference: “Aspects of Pentecostalism as a Christian Mystical Tradition. Cross-denominational and religious studies perspectives” (26th November 2021)</i> (PIOTR NOWAK, ANDRZEJ MIGDA).....	1467
---	------

<i>National Scientific Conference “The Legal Status of Orthodoxy in Contemporary Poland” (8th December 2021)</i> (TADEUSZ J. ZIELIŃSKI)	1473
---	------

List of authors	1476
-----------------------	------

List of reviewers of “Theological Yearbook” in 2021	1478
---	------